

- kommunfullmäktige
- kommunstyrelsen
- övriga nämnder
- förvaltning

Föreskrifter för den ekonomiska förvaltningen av Jönköpings kommuns donationsstiftelser

---

Fastställt av kommunfullmäktige 2017-06-01 § 124

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 Syfte och omfattning	1
2 Övergripande målsättning	1
3 Organisation av finansförvaltningen	1
3.1 Kommunfullmäktige	1
3.2 Kommunstyreslen	1
3.3 Kommunstyrelsens ledningsutskott.....	2
3.4 Kommunstyrelsens presidium	2
3.5 Kommunstyrelsens ordförande	2
3.6 Stadsdirektören.....	2
3.7 Stadskontoret.....	2
3.8 Attestinstruktion.....	2
4 Placering och limiter	2
4.1 Tillåtna tillgångsslag	3
4.2 Limiter i tillgångsslagen.....	3
4.3 Limiter för enhandsengagemang.....	3
4.4 Belåning	3
4.5 Svenska räntebärande värdepapper	4
4.6 Svenska aktier och aktierelaterade instrument	4
4.7 Värdepappersfonder	4
4.8 Utländska aktier	4
4.9 Derivatinstrument.....	5
4.10 Etiska hänsyn/Miljöhänsyn	5
4.11 Likvida medel.....	5
4.12 Motparter.....	6
5 Utdelningar avkastning	6
6 Förvaltning.....	6
6.1. Förvaltningsavgift	6
7 Internkontroll	6
8 Rapportering.....	7
Appendix.....	8

1 Syfte och omfattning

Föreskrifterna omfattar den ekonomiska hanteringen av kommunens donationsstiftelse, såväl placeringsverksamhet som ekonomiadministration

Föreskrifterna gäller för de donationsstiftelser som förvaltas av kommunstyrelsen genom stadskontoret eller extern förvaltare.

Donerade fastigheter omfattas inte av dessa föreskrifter.

Föreskrifterna skall löpande hållas uppdaterad med hänsyn till aktuella förhållanden inom förvaltningens område samt på den finansiella marknaden.

Avviker dessa föreskrifter från den aktuella stiftelsens urkund gäller reglerna i urkundsdokumentet.

2 Övergripande målsättning

Följande mål skall gälla för förvaltningen av donationsstiftelsernas medel:

Kortsiktiga/likvida mål:

Kommunen skall säkerställa att stiftelserna har en god betalningsförmåga i form av likvida medel för olika kostnader samt utbetalning av anslag.

De medel som behövs för löpande betalningar skall därför placeras på konto eller likvärdiga placeringar utan uppsägningstid.

Långsiktiga mål:

Målsättningen för kapitalförvaltningen är att under iakttagande av dessa föreskrifter, externa tillämpliga regelverk och sunt affärsomdöme, effektivt förvalta kapitaltillgångarna och optimera avkastningen.

Avkastningen definieras som direktavkastning i form av kuponger, utdelning, optionspremier osv samt värdeavkastning i form av värdeökning.

Målet med förvaltningen är att skapa långsiktig värdeavkastning om bibehållande av det förvaltade kapitlet. Minst 80 % av direktavkastningen skall delas ut och övrig direktavkastning skall tillföras stiftelsens fria medel.

3 Organisation av finansförvaltningen

3.1 Kommunfullmäktige

Det är kommunfullmäktiges ansvar att

- Fastställa föreskrifter för den ekonomiska förvaltningen av Jönköpings kommuns donationsstiftelser

3.2 Kommunstyrelsen

Det är kommunstyrelsens ansvar att

- Ha det formella ansvaret för förvaltningen av under kommunens vård ställda donationsstiftelser enligt stiftelselagen 2 kap 2§.
- Fastställa donationsstiftelsernas årsredovisning (sammandrag)

3.3 Kommunstyrelsens ledningsutskott

Det är kommunstyrelsens ledningsutskotts ansvar att

- Upphandla extern förvaltare
- Godkänna ev. utökning av limit för enhandsengagemang (se punkt 4.3)
- Årligen fastställa donationsstiftelsernas förvaltningsavgift till kommunen

3.4 Kommunstyrelsens presidium

Det är kommunstyrelsens presidiums ansvar att

- I de fall det inte åligger annan besluta om utdelning från donationsstiftelser

3.5 Kommunstyrelsens ordförande

Det är kommunstyrelsens ordförandes ansvar att

- Bevilja attest- och utanordningsrätt

3.6 Stadsdirektören

Det är stadsdirektörens ansvar att

- Handha den del av förvaltningen av donationsstiftelser som ej är utlämnad för diskretionär förvaltning.

3.7 Stadskontoret

På stadskontoret åvilar att

- Handha den löpande administrationen av de donationsstiftelser som formellt förvaltas av kommunstyrelsen
- Verkställa utbetalning av utdelning från donationsstiftelserna
- Upprätta årsbokslut
- Hantera placeringsverksamheten med portföljen
- Företräda kommunen gentemot extern motpart
- Administrera upphandling och utvärdering av extern förvaltare
- Utarbeta kompletterande anvisningar utöver dessa föreskrifter till extern förvaltare
- Rapportera till kommunstyrelsen/ledningsutskottet avseende portföljens exponering i relation till fastsatta limiter i dessa föreskrifter samt portföljens resultat
- Initiera och utarbeta förslag till uppdatering av dessa föreskrifter.

3.8 Attestinstruktion

Förutom ovanstående ansvarsfördelning gäller Jönköpings kommuns attestreglemente.

4 Placering och limiter

Donationsstiftelsernas kapital, med undantag av de medel som används i den löpande verksamheten, skall placeras på kort och lång sikt.

4.1 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag:

1. Svenska räntebärande värdepapper samt bunden placering i bank.
2. Svenska aktier samt aktierelaterade instrument i form av teckningsrätter/teckningsoptioner, konvertibla skuldebrev samt strukturerade indexinstrument och andra strukturerade produkter med minst 90 % kapitalgaranti.
3. Utländska aktier genom aktiefonder. Räntebärande placeringar i utländsk valuta skall placeras i räntefonder och skall vara valutasäkrade SEK.
4. Likvida medel i svensk valuta.

Placeringar får göras i svenska och utländska räntebärande papper med hög kreditvärdighet dvs motsvarande de fyra högsta ratingkategorierna enligt Standard & Poor's, motsvarande institut eller motsvarande skuggrating från Sveriges fyra största banker. Räntebärande placeringar i utländsk valuta skall vara valutasäkrade mot SEK.

Derivatinstrument får endast användas i form av utfärdande av köpoptioner på befintligt innehav.

Värdepappersfonder avseende tillgångsslagen ovan får utnyttjas i förvaltningen.

4.2 Limiter i tillgångsslagen

Tabellen nedan anger lägsta och högsta andel som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt får utgöra av portföljens totala marknadsvärde. I tabellen framgår även den långsiktiga strategiska fördelningen mellan tillgångsslagen i form av en "Normal position". Vad gäller räntebärande värdepapper anges dessutom genomsnittlig återstående löptid (Duration).

Tillgångsslag enl. ovan	Portföljen totalt		
	Min	Normal	Max
1. Räntebärande värdepapper mm <i>Duration</i>	~	60 % 2,5 år	80 % 5,0 år
2. Aktier mm	20 %	40 %	60 %
Varav svenska	0 %	25 %	60 %
Varav utländska genom aktiefonder	0 %	15 %	30 %
3. Likvida medel/Korta Räntor	0 %	0 %	20 %

4.3 Limiter för enhandsengagemang

Finansiella tillgångar – aktier, obligationer mm – hänförliga till en enskild emittent, eller emittenter inom samma koncern, får utgöra maximalt 10 % av ränte- resp. aktieportföljens totala marknadsvärde. Utökning till 15 % kan ske efter godkännande av kommunstyrelsens ledningsutskott. Undantag utgör räntebärande värdepapper emitterade eller garanterade av svenska staten, som kan utgöra 100 % av ränteportföljen.

4.4 Belåning

Portföljens tillgångar får ej belånas.

4.5 Svenska räntebärande värdepapper

Vid placering i räntebärande värdepapper gäller följande limiter. Procenttalen avser andelen av ränteportföljens marknadsvärde

Emittent/värdepapper	Max andel per emittentkategori
Svenska staten eller av svenska staten garanterade värdepapper	100 %
Kommuninvest, svenska kommuner och landsting	50 %
Svenska banker och bostadsfinansieringsinstitut	50 %
Värdepapper med rating om lägst sk Investment grade - BBB-/A3 respektive K-3/P-3	20 %

Indexobligationer och andra strukturerade produkter med variabel ränta och 100 % kapitalgaranti hänförs till räntebärande instrument.

4.6 Svenska aktier och aktierelaterade instrument

Aktieportföljen skall bestå av aktier noterade vid Nasdaq/OMX.

Placering är tillåten i aktier som noteras på listorna för mid- och large cap bolag. Den totala andelen aktier från mid cap bolagen får dock inte överstiga 15 % av den totala svenska aktieportföljen.

Aktieportföljen bör ha en väl avvägd spridning i olika företag och branscher.

4.7 Värdepappersfonder

Placering får ske i värdepappersfonder vars placeringsinriktning i allt väsentligt överensstämmer med bestämmelserna i dessa föreskrifter.

4.8 Utländska aktier

Placering i utländska aktier får ske genom andelar i aktiefonder för aktier och aktierelaterade värdepapper utgivna av företag registrerade vid utländsk fondbörs. Placering får endast ske i värdepappersfonder som står under Finansinspektionens tillsyn eller avseende utlandsregistrerade fonder motsvarande tillsyn i annat land.

Placering skall ske i fonder med en väl avvägd spridning såväl geografiskt såväl som i olika företag/koncerner och branscher.

4.9 Derivatinstrument

För att kunna öka avkastningen på medel placerade i aktier får standardiserade köpoptioner utfärdas. Option får endast utfärdas på befintligt innehav.

Att utfärda en köpoption innebär att man förbinder sig att senast vid en viss tidpunkt sälja aktien till ett bestämt pris, om köparen av köpoptionen så önskar.

4.10 Etiska hänsyn/Miljöhänsyn

Jönköpings kommun med dess anknutna stiftelser bör till största möjliga mån följa etiska riktlinjer och aktivt verka som en ansvarsfull och hållbar investerare. Detta genom att bedöma varje placering utifrån såväl etiska som ekonomiska perspektiv. Eventuella avsteg från detta skall dokumenteras.

Jönköpings kommun skall agera som en ansvarsfull investerare, med det avses en investerare som tar ansvar för miljö, samhälle och ägarstyrning samtidigt som den även tar ansvar för de finansiella aspekterna i sina investeringar.

Vid kapitalförvaltning skall förvaltaren följa FN:s principer för ansvarfulla investeringar (PRI, Principles for Responsible Investments). Kommunen ser även att företagen följer UN Global Compacts grundläggande principer om mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrup­tion för ett ansvarfullt företagande. Principerna baseras på FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, ILO:s grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet, Rio deklarationen samt FN:s konvention om korrup­tion.

Placeringar skall inte ske i bolag vars verksamhet härrör från produktion och distribution av tobak, alkohol, droger, kommersiell spelverksamhet, krigsmateriel och pornografi. Inte heller skall placeringar ske i företag vars omsättning härrör från fossil energi¹. Dvs placeringar hos företag vars verksamhet innebär prospektering, exploatering, utvinning eller produktion av kol, olja, gas, oljesand eller annan okonventionell fossil energi.

För hur Jönköpings kommun praktiskt skall implementera ”ansvarfull investerare” se Appendix – arbetsinstruktion för löpande förvaltning.

4.11 Likvida medel

Likvida medel definieras som medel på bankräkning eller depåkonto. Likvida medel får förekomma endast för kortare perioder.

Med likvida medel avses placeringar i instrument med mycket hög likviditet (försäljning med likvid av instrument skall kunna ske inom 3-4 dagar). Placeringar får endast ske i instrument med kapitalgaranti.

Placeringar i korräntefonder, bankkonto och liknande anses vara goda placeringar.

¹ Marknaden behöver ställa om för att möjliggöra ett större utbud av fossilfria placeringsalternativ. Över en övergångsperiod accepteras därför investeringar i företag vars omsättning härrör från produktion och distribution fossil energi och utgör en minimal andel av innehavet.

4.12 Motparter

Godkända motparter vid transaktioner med portföljens tillgångar är

- Värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd för handel med finansiella instrument för annans räkning i eget namn.
- Utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges ovan om som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

5 Utdelningsbar avkastning

Den utdelningsbara avkastningen bör årligen uppgå till minst samma nivå som den genomsnittliga statslåneräntan, beräknat på marknadsvärderat stiftelsekapital

Med utdelningsbar avkastning avses direktavkastning främst i form av räntor, utdelning av aktier och fonder samt erhållna premier vid optionsaffärer. Realiserade vinster vid försäljning av värdepapper ingår inte i utdelningsbart belopp.

Vissa stiftelser kan i sina föreskrifter ha särskilda bestämmelser om utdelning som avviker från vad som ovan sagts. I dessa fall gäller urkundsdokumentet.

6 Förvaltning

Donationsstiftelsernas kapital, med undantag av de medel som används för den löpande verksamheten, skall förvaltas huvudsakligen genom diskretionär förvaltning eller motsvarande. Denna förvaltning innebär att portföljförvaltaren ges fullmakt att löpande genomföra förändringar i portföljen inom ramen för antagna föreskrifter.

Förvaltningsuppdrag överlämnas till svensk bank eller av finansinspektionen godkänd fondkommissionär.

Förvaltningsuppdrag skall grunda sig på skriftligt avtal.

Förvaltare skall förbinda sig att följa dessa föreskrifter samt de ytterligare anvisningar som meddelas av Jönköpings kommuns stadskontor.

6.1. Förvaltningsavgift

Kommunens skall varje år debitera stiftelserna en förvaltningsavgift. Denna avgift skall motsvara kommunens självkostnad för förvaltning och administration. Vid varje kalenderårs slut skall kommunstyrelsens ledningsutskott besluta om omkostnadsuttagets storlek.

7 Internkontroll

I begreppet Intern kontroll innefattas främst organisation och rutiner som syftar till att säkerställa administrationen och förvaltningen av donationsstiftelserna.

Stadskontorets organisation skall utformas så att en fullgod intern kontroll kan etableras.

Vid extern förvaltning skall förvaltaren se till att den egna interna kontrollen är fullgod.

Vid förvaltning i egen regi skall skilda personer svar för placering och administration.

Betalningsöverföringar skall bygga på attesterade handlingar. Vad gäller placeringar och andra affärer skall skriftligt beslutsunderlag upprättas.

Vid extern förvaltning skall stadskontoret utöva kontroll över genomförda affärer och befintligt värdepappersinnehav. I uppdragskontraktet skall stadskontoret och kommunrevisionen tillförsäkras rätt att ta del av allt redovisningsmaterial som berör kommunens förvaltningsuppdrag.

8 Rapportering

Rapporteringens syfte är att informera om portföljens resultat och om dess exponering i relation till fastställda limiter i dessa föreskrifter och avtal med förvaltare.

Rapportering till kommunstyrelsen skall ske en gång per år. Dessutom skall det avlämnas en årsrapport avseende det gångna årets placeringsverksamhet.

Resultatet av förvaltningen skall regelbundet utvärderas genom jämförelse med relevant index.

Rapporteringen bör innehålla:

- Exponering samt innehav per tillgångsklass jämfört med limiter
- Ingående/Utgående balans
- Avkastning

Appendix

Arbetsinstruktion för löpande förvaltning

Praktiskt avser Jönköpings kommun att verka som en ansvarfull investerare genom att välja en kapitalförvaltning som uppfyller kommunens föreskrifter för den ekonomiska förvaltningen av Jönköpings kommuns donationsstiftelser.

Jönköpings kommun avser att verka som en ansvarfull investerare genom att:

- välja kapitalförvaltning som uppfyller kommunens föreskrifter för den ekonomiska förvaltningen av Jönköpings kommuns donationsstiftelser. integrera miljö-, sociala och bolagsstyrningsfrågor (ESG^[1] -faktorer) i sin kapitalförvaltning
- investeringar i bolag görs med utgångspunkt i hur väl de tar ansvar för miljö, samhälle och ägarstyrning.
  - att resultatet av företagets verksamhet ger ett positivt bidrag när det bedöms i ett ekonomiskt och socialt perspektiv i berörda samhällen
  - att företaget i sin användning av naturkapital tar hänsyn även till kommande generationers behov
  - att företaget arbetar för att minimera sina skadeverkningar på det globala ekosystemet och den lokala miljön
- bolag väljs bort från förvaltning med utgångspunkt i om de verkar inom branscher som kan anses tveksamma utifrån kommunens föreskrifter för den ekonomiska förvaltningen av Jönköpings kommuns donationsstiftelser.
  - Företag vars omsättning där vars verksamhet härrör från produktion och distribution av tobak, alkohol, kommersiell spelverksamhet, krigsmateriel och pornografi.
  - Företag som inte kan redovisa bra miljöprestanda med utgångspunkt från FN:s konventioner om hållbar utveckling. Detta krav gäller i såväl strategiska beslut och riskhantering som i tillverkning och produktutbud.
  - Företag vars omsättning härrör från fossil energi. Dvs. placeringar hos företag var verksamhet innebär prospektering, exploatering, utvinning eller produktion av kol, olja, gas, oljesand eller annan okonventionell fossil energi.
  - Företag som kan associeras till rapporterade kränkningar av internationella normer för mänskliga rättigheter och arbetsrätt. De internationella normer som här avses är i första hand FN:s deklaration för mänskliga rättigheter, FN:s barnkonvention och ILO:s konventioner om arbetsrätt.
- Välja kapitalförvaltning som:
  - undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar, PRI^[2]
  - tillämpar följande principer i sitt arbete
    - FN:s Global Compact
    - OECD:s riktlinjer för multinationella företag
    - Internationella arbetarorganisationens deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet
    - Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna
    - Riodeklarationen om miljö och utveckling

^[1] ESG – Environmental, social, governance

^[2] PRI - Principles Responsible Investment – FN initiativ om ansvarsfulla investeringar

- FN:s konvention mot korruption
- Konventionen mot klustervapen
- har kapacitet att integrera ESG-faktorer i sina investeringar
- inte gör direktinvesteringar i bolag som tillverkar eller utvecklar illegala vapen (till exempel klustervapen och antipersonella vapen) eller är involverade i kärnvapenprogram
- inte investerar i statsobligationer från länder som är föremål för omfattande sanktioner eller som inte respekterar mänskliga rättigheter
- använder sitt ägande till att påverka och förändra bolag
  - använder sitt ägande i bolag till att påverka dem att bedriva sina verksamheter på ett mer ansvarsfullt sätt
  - genomför dialog eller avslutar sina innehav i bolag som uppges bryta mot globala normer för miljöskydd, mänskliga rättigheter, arbetsrätt och korruptionsbekämpning